

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Η ιστορία υπονόμευσης της Μεσοχώρας από τον ΣΥΡΙΖΑ

Επανερχόμαστε με τη σημερινή παρέμβαση μας στην υπόθεση της Υπουργικής Απόφασης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ) του υδροηλεκτρικού έργου (ΥΗΕ) Μεσοχώρας Τρικάλων (η οποία, ως γνωστόν, ακυρώθηκε πρόσφατα από το ΣτΕ) και στις ευθύνες όσων διαχειρίστηκαν το θέμα και το οδήγησαν σε νέες περιπέτειες.

Αυτήν τη φορά θα επικεντρωθούμε στα εμπόδια και τις «παγίδες» στην υλοποίηση των όρων λειτουργίας του γέου ΥΗ έργου, στις οποίες αναφερθήκαμε σε σχετικό άρθρο μας (12 Δεκεμβρίου 2020, «Ελευθερία» και διάφορα ΜΜΕ). Δεν πρόκειται προφανώς να διαφωνήσουμε σε αυτονοήτους όρους και χρήσιμες για τη Μεσοχώρα προβλέψεις της ΑΕΠΟ, τις οποίες και παραθέτει ως άληθοι στην «απάντησή» του το τμήμα Ανάπτυξης του ΣΥΡΙΖΑ Λάρισας (ισχυριζόμενο μάλιστα, ότι δήθεν «η ΑΕΠΟ συντάχθηκε χωρίς ...καμιά διαφωνία!»). Αντίθετα, θα αναφερθούμε μόνο στα βασικά (υπάρχουν και αρκετά ήσσονος σημασίας) εμπόδια, τα οποία δεν έγιναν ευρέως γνωστά στην κοινή γνώμη (πιθανόν τα τοπικά στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ αξιοποίησαν μόνο όσα τους εστάλησαν από τα κεντρικά ως βοήθημα).

Επειδή όμως πρόκειται για καταστάσεις που ζήσαμε από κοντά (φορείς της Θεσσαλίας και αρκετοί από εμάς), μαζί με έντιμο στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ στη ΔΕΗ (πρόεδρος κ. Παναγιωτάκης κ.λπ.), καθώς και με αρμόδιους υπηρεσιακούς παράγοντες της επιχείρησης (που συναντούσαμε συχνά), γνωρίζουμε από πρώτο χέρι τις αντιρρήσεις τους στην τελική διαμόρφωση της ΑΕΠΟ Μεσοχώρας, τις εξωθεσμικές υπονομευτικές παρεμβάσεις, τις «παγίδες», τις πιέσεις στον πρόεδρο και τους επιτελείς της ΔΕΗ κ.λπ. Επί ΣΥΡΙΖΑ λοιπόν υπήρξε ρητή πολιτική παρέμβαση να αλλιάξει η πολιτική της ΔΕΗ στη Μεσοχώρα σχετικά με ένα τμήμα του χωριού (τομέα Δ) αποτελούμενο από 65 σπίτια, το οποίο, για λόγους γεωλογικής αστάθειας και κινδύνων ολίσθησης, είχε επιβληθεί να απαλλοτριωθεί και να μην κατοικηθεί, έστω και εάν (υψομετρικά) δεν θα κατακλυσθεί από τα νερά της τεχνητής λίμνης. Το θέμα αυτό είχε «κλειστεί» από χρόνια. Να όμως που το ΥΠΕΝ επί ΣΥΡΙΖΑ το επανέφερε «από την πίσω πόρτα» (άραγε ποιος το πρότεινε;) και το επέβαλλε παρά τις αντιδράσεις στο εσωτερικό της ΔΕΗ, τελικά

όμως αναγκάστηκε να υποχωρήσει στις πιέσεις που δέχθηκε.

Υποχρέωθηκε μάλιστα, παρότι διέθετε ειδικό τμήμα γεωτεχνικών και επαρκείς μελέτες για τη Μεσοχώρα, να αναθέσει μια νέα «μελέτη διερεύνησης των επικρατουσών συνθηκών ευστάθειας της περιοχής Μεσοχώρας ...», σε φίλη προς την πολιτική ηγεσία προσκείμενο γεωτεχνικό καθηγητή (Σκουρλιέτης 29/2/2016), ο οποίος θα μελετούσε το σύστημα αντιστήριξης του επικίνδυνου τμήματος του οικισμού. Έτσι και έγινε, χωρίς όμως να επιλυθεί το ζήτημα ποιος θα αναλάβει την ευθύνη σε περίπτωση αστοχίας, δεδομένου ότι η ΔΕΗ είχε ειδική γνωμοδότηση από ξένους συμβούλους (1995) και καθηγητές (Μαρίνος 2011), που θεωρούσαν ότι η ευστάθεια του συγκεκριμένου τμήματος του οικισμού βρίσκεται σε «οριακή κατάσταση».

Φυσικά η ΔΕΗ διατήρησε τις επιφυλάξεις της, κατά μείζονα λόγο που και ο μελετητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας αναγνωρίζει και ο ίδιος ότι η κατασκευή υπόγειων αντιστηρίξεων που προτείνονται «δεν είναι σε θέση να αποτρέψει τελείως ...εκδήλωση ολισθήσεων τοπικού χαρακτήρα» (!). Έτσι η ΔΕΗ, με εσωτερικό σημείωμα, πρότεινε «οι κάτοικοι να έχουν ενημερωθεί από τις αρμόδιες αρχές» για πιθανή «κατάσταση κινδύνου, που επιβάρυνε την εγκατάληψη των κτισμάτων».

Μάλιστα, σε κάποια φάση του σίριαλ, η πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΝ φέρεται να είπε στον κ. Παναγιωτάκη «εάν δεν δεχθείτε τον τομέα Δ, ξεχάστε τη Μεσοχώρα!»! Έτσι απλά.

Θεωρούμε περσιτό να επισημάνουμε ότι ούτε στον Δήμο Πύλης, τον νόμιμο και ουσιαστικό εκπρόσωπο της τοπικής κοινωνίας, τέθηκε το θέμα του τομέα Δ, παρότι ο Δήμος Πύλης επανειλημμένα ζητούσε μία «τριμερή» διάσκεψη ΥΠΕΝ/ΔΕΗ/Δήμου Πύλης.

Άλλο μεγάλο θέμα υπήρξε το θέμα των αποζημιώσεων και της μετεγκατάστασης. Κατά τη

δεκαετία 2000, μετά από (εξωδικαστική) πολιτική απόφαση μέσω της Βουλής, ορίστηκαν συγκεκριμένες τιμές αποζημιώσεων και η συντριπτική πλειοψηφία των κατοίκων τις αποδέχθηκε ενώ παράλληλα υπογράφηκαν εκατοντάδες προσύμφωνα, με συγκεκριμένους όρους (τιμές, χώρος μετεγκατάστασης κ.ά.), με βάση τους οποίους οι ιδιοκτήτες, όταν θα έρχονταν η ώρα, θα παρέδιδαν τις ιδιοκτησίες τους στη ΔΕΗ. Για πρώτη φορά είχε επέλθει μια ισορροπία ανάμεσα στα δύο «αντίπαλα» μέρη. Η απόφαση αυτή δεν κατέστη δυνατόν να εφαρμοστεί (λόγω μιας ακόμα μετέπειτα ακυρωτικής απόφασης του ΣτΕ), είχε όμως διαμορφώσει προϋποθέσεις σύγκλησης και ομαλής διευθέτησης. Δυστυχώς, η κατάσταση ισορροπίας που είχε διαμορφωθεί δεν αξιοποιήθηκε. Ο δήμαρχος Πύλης, με τη συμβουλευτική παρουσία της ΕΘΕΜ, επισκέφθηκε τον Δ/ντή του τότε υπουργού κ. Σταθάκη, υποβάλλοντας σχετικό γραπτό αίτημα για εξωδικαστική διαδικασία στη Βουλή και ζήτησε να τον ενημερώσει ο κ. Υπουργός για το θέμα.

Ουδέποτε υπήρξε απάντηση, γραπτή ή προφορική. Την ίδια τύχη είχε αυτό το αίτημα όταν υποστηρίχθηκε από τους φορείς ΠΕΔ/Θ, ΤΕΕ/ΚΔΘ, ΓΕΩΤΕΕ/ΚΕ, ΕΘΕΜ κ.λπ.

Σε ένα άλλο, επίσης πολύ σοβαρό ζήτημα (και μοιραίο όπως αποδείχθηκε) αναφέρθηκε ο κ. Φάμελλος, σε συνέντευξή του στην ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Λάρισας (στον Γ. Νούλη, 10/6/2017), στην οποία υποσχέθηκε ότι το έργο της Μεσοχώρας θα είναι και «θεσμικά ασφαλές».

Δυστυχώς για όλους μας διαψεύστηκε. Όλη η πορεία του στο θέμα των έργων του Αχελώου χαρακτηρίστηκε από ένα επίμονο και ανηλεές κυνήγι μαγισσών, για προφανείς εσωκομματικές σκοπιμότητες, ώστε να «βγάλει» τον όρο «εκτροπή Αχελώου» από όλες τις θεσμικές αποφάσεις (Σχέδια Διαχείρισης Υδάτων, Χωροταξικό κ.λπ.) και να το αποκλείσει θεσμικά. Η προσπάθειά του αυτή στέφθηκε από επιτυχία

μεν, αλλά τελικά μετατράπηκε σε μπουμεραγγό για τη Μεσοχώρα, αφού το ΣτΕ, στην προ μηνός απόφασή του, θεώρησε ότι αυτές οι αλληλαγές οδηγούν στην απόλεια της νομιμοποίησης της ΑΕΠΟ του 2017!

Θεωρούμε ότι ο κ. Φάμελλος όφειλε να αγνοήσει τις εσωκομματικές πιέσεις και ως υπουργός όλων των Ελλήνων (και όχι μόνο των ψηφοφόρων του ΣΥΡΙΖΑ), να επιδείξει τη μέγιστη δυνατή υπευθυνότητα και να αξιολογήσει προσεκτικά τους κινδύνους και τις πιθανές συνέπειες των απαράδεκτων και αντιδεοντολογικών χειρισμών του, για τις οποίες τώρα παριστάνει τον ανήξερο!

Συνεπώς η πολιτική ευθύνη για την «αρνητική εξέλιξη» στην υπόθεση της Μεσοχώρας βαρύνει στο ακέραιο τον ίδιο και την Κυβέρνησή του.

Από εδώ και στο εξής όλα εξαρτώνται από το κατά πόσο είναι διατεθειμένη η σημερινή Κυβέρνηση να κινηθεί αποφασιστικά και προς κάθε κατεύθυνση για την υπέρβαση των εμποδίων που έντεχνα τέθηκαν από τον ΣΥΡΙΖΑ και τα βρίσκουμε μπροστά μας.

Σε κάθε περίπτωση είναι σκόπιμο η κοινωνία και οι φορείς της Θεσσαλίας να απομονώσουν τους ελάχιστους αδιάλλακτους εχθρούς του συγκεκριμένου έργου και γενικά τους εχθρούς της πράσινης υδροηλεκτρικής ενέργειας και να απαιτήσουν επιτακτικά από τους κυβερνώντες (που δυστυχώς, για την ώρα, κινούνται με χαμηλές ταχύτητες), τη λειτουργία του έργου το ταχύτερο δυνατόν.

***Αρχοντής Δημήτρης**, πρ. δήμαρχος Καρδίτσας

***Γιαννακός Κώστας**, πρόεδρος Γεωπονικού Συλλόγου Λάρισας

***Γέμτος Φάνης**, ομότιμος καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

***Γκούμας Κώστας**, πρ. πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ/ΚΕ

***Μπαρμπούνης Τάσος**, μέλος ΔΣ ΕΘΕΜ, πρ. γεν. νοσηματολόγος ΤΕΕ/ΚΔΘ